

Regelbunden tillsyn i Klippans Gymnasieskola

Gymnasieskola

Gymnasiesärskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Klippans kommun under våren 2009 och besökt Klippans Gymnasieskola den 3 och 4 mars. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 2 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Klippans Gymnasieskola, dels den information som samlats in under besöket. I Klippans Gymnasieskola intervjuades rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Klippans Gymnasieskola

Klippans Gymnasieskola	Antal elever
Gymnasieskola	1 040
Gymnasiesärskola	72

Källa: Skolans uppgifter 2009-03-04

Klippans Gymnasieskola består av fyra enheter. Åbyskolan ligger centralt i Klippan och Tegelbruksskolan 500 meter därifrån. Naturbruksgymnasiet i Östra Ljungby ligger i orten med samma namn cirka en mil nordväst om Klippan. På samma avstånd men i motsatt riktning ligger skolan i Ljungbyhed i flygvapnets före detta lokaler. Gymnasie-

särskolan finns på samtliga enheter utom Ljungbyhed. En gymnasiechef har det övergripande ansvaret för Klippans Gymnasieskola, och sex rektorer har ansvar för de program som är lokaliserade till respektive enhet, förutom att rektorn i Östra Ljungby har visst ansvar även i Ljungbyhed. En rektor är ansvarig för gymnasiesärskolan på Åbyskolan och Tegelbruksskolan, medan rektorn i Östra Ljungby har ansvar för särskoleeleverna där.

Tabell 2. Antal elever per program vid Klippans Gymnasieskola

Gymnasieskolan		Gymnasiesärskolan		
BF	45	HP	7	Åbyskolan
BP	47	BP	13	Tegelbruksskolan
EC	87	FP	13	Tegelbruksskolan
ES	71	OP	9	Åbyskolan
FP	160	IV	8	Tegelbruksskolan
FP	56			Ljungbyhed
HP	88			Åbyskolan
HR	39			Åbyskolan
IP	26			Åbyskolan
IV	33			Åbyskolan
NV	72			Åbyskolan
NP	150	NP	22	Östra Ljungby
NP	10			Ljungbyhed
OP	42			Åbyskolan
SP	130			Åbyskolan
SM	97			Ljungbyhed
TE	47			Åbyskolan

Bedömningar

Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Tabell 3: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg

Tabell 6. Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit statiskt betyg

	Klippans Gymnasieskola					Kommun- grupp ¹	Riket	
							Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Barn- och fritidsprogrammet (BF)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,2	12,3	12,2	11,8	10,9	13,4	14,4	12,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	87	100	89	80	..	88	93	84
Byggprogrammet (BP)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,1	13,3	13,3	12,7	13,3	12,8	11,7	12,3
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	93	100	100	100	96	85	92

¹ Uppgifter baserade på samtliga kommunala skolor i kommungruppen

4 (22)

Elprogrammet (EC)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,7	11,4	12,6	12,7	11,5	12,1	12,0	12,2
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	94	91	70	79	87	78	89
Estetiska programmet (ES)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,3	14,4	13,4	14,0	13,3	14,6	15,1	14,9
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	64	95	76	100	86	90	91	91
Fordonsprogrammet (FP)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,2	11,6	12,1	12,2	11,8	11,6	11,7	11,6
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	85	74	82	87	78	82	85	83
Handels- och administrationsprogrammet (HP)								
Genomsnittlig betygspoäng	13,4	12,8	12,4	12,7	12,2	13,2	12,9	12,8
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	78	88	90	84	86	84	82
Hotell- och restaurangprogrammet (HR)								
Genomsnittlig betygspoäng	11,1	10,0	10,9	11,6	10,9	13,1	12,9	12,8

Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	82	.	80	81	77	88	88	84
Industriprogrammet (IP)								
Genomsnittlig betygspoäng	11,6	9,9	10,6	11,2	11,0	11,7	14,7	11,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	81	.	91	100	..	..	93	78
Naturbruksprogrammet (NP)								
Genomsnittlig betygspoäng	.	.	.	.	.	.	14,5	13,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	.	.	.	.	.	.	89	88
Naturvetenskapsprogrammet (NV)								
Genomsnittlig betygspoäng	15,9	16,7	15,3	16,0	15,8	16,2	16,6	16,2
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	95	96	90	89	96	97	95	96
Omvårdnadsprogrammet (OP)								
Genomsnittlig betygspoäng	13,6	13,6	12,0	11,9	10,1	13,5	13,5	13,1
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	85	..	100	..	93	89	86

6 (22)

Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)								
Genomsnittlig betygspoäng	14,6	14,3	14,7	15,4	14,3	14,8	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	95	93	98	99	93	94	91	92
Teknikprogrammet (TE)								
Genomsnittlig betygspoäng	13,3	13,1	11,9	15,1	12,6	14,2	13,7	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	94	80	79	100	71	92	89	90
Specialutformade program								
Genomsnittlig betygspoäng	..	14,8	13,4	11,9	..	14,7	.	14,4
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	..	..	75	..	..	..	.	91
Totalt								
Genomsnittlig betygspoäng	13,4	13,3	13,0	13,5	12,9	14,0	14,2	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	88	86	88	92	84	91	88	89

Källa: Skolverkets statistik 2009-02-25

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Vid Klippans Gymnasieskola är det 16 procent av eleverna som inte når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008. Motsvarande siffra för riket är 11 procent.

Samma år har skolan den genomsnittliga betygspoängen 12,9, även detta ett lägre resultat än i riket. Sett över tid har skolans genomsnittliga betygspoäng beskrivit en mindre variation de senaste fem åren, där årets resultat är i nederkant och det högsta värdet är 13,5 för 2007. För byggprogrammet når skolan högre resultat än i riket, medan resultaten för resten av programmen är lägre eller mycket lägre än i riket.

Samtidigt är det 37,5 procent av skolans elever som har utökad studiekurs; på hotell- och restaurangprogrammet så gott som alla och på naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammet cirka hälften av eleverna. När det gäller kursbetyg är det mellan 20 och 25 procent av eleverna som inte når målen i religionskunskap på ett par av de yrkesförberedande programmen, och även bland andra kärnämnen finns det exempel på låg måluppfyllelse.

De flesta resultatmått för Klippans Gymnasieskola visar en skillnad mellan manliga och kvinnliga elever på så sätt att måluppfyllelsen är lägre för manliga elever. Detta är en skillnad som går igen på rikspanet och som gymnasieskolorna allmänt behöver komma till rätta med. För ett av värdena är skillnaden i resultat för kvinnliga respektive manliga elever i Klippan större än i riket, nämligen när det gäller grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier, där 21 procent av de manliga eleverna i Klippan inte når grundläggande behörighet.

En jämförelse med riket när det gäller resultatnivåer anger bara hur skolans resultat är i förhållande till övriga skolor i landet. Även de olika värdena för riksgenomsnitt visar en alltför låg uppfyllelse av målet att alla elever ska klara sin utbildning med godkänt betyg i alla kurser, eller åtminstone till de 90 procent av gymnasiepoängen som ger grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. I Klippans Gymnasieskola förklarar flera av intervjugrupperna skolans resultat med hur elevernas bakgrund ser ut när det gäller studietradition och meritvärde från grundskolan. Skolans utmaning ligger då i att tillhandahålla kompensatoriska insatser och utforma metoder så att gymnasieutbildningen tillför någonting utöver den nivå som eleven redan befann sig på i slutet av grundskolan. Som framgår av bedömningen av kvalitetsarbetet och rektors ansvar behöver Klippans Gymnasieskola ta till vara sina erfarenheter och ompröva sina metoder på ett mera systematiskt sätt. Inom några enskilda program samordnar man insatser för att öka måluppfyllelsen, men Skolinspektionen bedömer att skolan generellt behöver arbeta mer målinriktat för att förbättra sina kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser/ämneseområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Enligt läroplanen ska läraren fortlöpande ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna. Enligt intervjuerna vid Klippans Gymnasieskola är det olika huruvida eleverna blir medvetna om sin kunskapsutveckling i förhållande till målen. Eleverna berättar att de får relevant information i en del ämnen medan informationen i andra ämnen också kan handla om hur aktiv man är på lektionen eller allmänt hur man ligger till. Det finns också lärare som inte erbjuder informationen självmant, utan eleverna måste fråga efter den. Lärarna bekräftar att det är olika hur väl informerade eleverna blir och om skillnaden mellan olika betygssteg blir tydlig, men de ser också bedömningsmatriserna som håller på att införas som ett bra underlag för att göra återkopplingen tydlig. Arbetet med dessa har emellertid nått olika långt inom de olika programmen. Skolinspektionen bedömer att Klippans Gymnasieskola behöver vidta åtgärder så att alla elever får regelbundna uppföljningar av sina resultat i förhållande till styrdokumentens krav.

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingssamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation/skolsituation.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	

Motivering

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Gymnasieförordningen anger att läroplanens mål, programmålen och kursplanerna ska styra utbildningen. Intervjuerna vid Klippans Gymnasieskola visar att kursplanernas mål presenteras för eleverna, men det är olika i vilken utsträckning lärarna också går in för att förklara dem och hur tydligt de gör sambandet mellan målen och olika arbetsområden under kursens gång. Vidare visar intervjuerna att läroplanens strävansmål delvis kommer i skymundan för kursmålen och att programmålen blir aktualiserade i olika utsträckning. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att såväl läroplansmål och programmål som kursmål anger inriktningen på skolans utbildning.

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Läroplanen anger att undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet. På Klippans Gymnasieskola finns det en struktur för elevernas delaktighet, men den är olika utvecklad inom olika program. På flera program deltar elevrepresentanter i programråd, på naturbruksprogrammet i utvecklingsråd och på omvårdnadsprogrammet har de stort inflytande över hur utbildningen läggs upp. Det är meningen att mentorerna ska ansvara för att klassråd äger rum, men intervjuerna med lärare och elever visar att en del har detta regelbundet, andra i mån av behov medan det i andra klasser inte blir av. Där-

med är det också olika i vilken utsträckning den enskilde eleven får en koppling till övriga elevdemokratiska forum på skolan.

Enligt gymnasieförordningen är undervisningstid tid för arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning. Läroplanen anger att läraren ska se till att alla elever får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vid Klippans Gymnasieskola är det många lärare som bjuder in eleverna att ha inflytande över arbetsformer och redovisningsformer och inspektörerna tar även del av exempel att de har möjlighet att påverka innehållet (SP). Intervjuerna visar emellertid också att många elever inte är tränade i att framföra åsikter och ta ansvar för dem, och helst överlåter åt läraren att bestämma. Inom några program arbetar man medvetet med att träna elevernas förmåga att utöva inflytande, medan Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att detta arbete omfattar alla elever.

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande. Eleverna i gymnasiesärskolan utvecklar sin självkännedom och sin förmåga till individuell studieplanering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för lärande, och läraren ska samverka med andra lärare i arbetet att nå utbildningsmålen.
Tanken med arbetslagen vid Klippans Gymnasieskola är bland annat att skapa förutsättningar för ämnesövergripande arbetssätt, och intervjugrupperna ger exempel på samarbete mellan karaktärsämnen eller mellan karaktärsämnen och

12 (22)

kärnämnen. Men det varierar mellan arbetslagen i vilken utsträckning detta verkligen sker och enligt intervjuerna kan praktiska skäl som schemaläggning, få lärare i arbetslaget eller brist på initiativ utgöra hinder.

Sammantaget är samverkan mellan lärarna för skapa helhet och sammanhang i elevernas utbildning inte tillräckligt utvecklad, och Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att skolan arbetar vidare med detta.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Inspektörerna får ta del av många exempel på att så sker i Klippans Gymnasieskola med olika arbetsmetoder och anpassning av material, men också exempel från både lärare och elever på att alla lärare inte har utvecklat sitt sätt att arbeta enligt detta läroplansdirektiv. Anpassning sker i vissa fall till elever och elevgrupper med svaga förkunskaper, medan nivån är fixerad hos andra lärare. Elever kan också uppleva att de inte får tillräckligt stimulerande uppgifter och att undervisningen inte är varierad så att den ger utrymme för olika sätt att lära.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att skolan ska anpassa undervisningen till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Gymnasieförordningen anger att en elev ska ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Klippans Gymnasieskola har rutiner för att fånga upp behov av särskilt stöd när eleverna börjar utbildningen. Organisationens för att tillgodose behov av särskilt stöd utgår från att anpassning ska kunna ske i ordinarie undervisningssituation och genom insatser av specialpedagogen inom och utanför denna. Intervjuerna visar att detta i viss mån fungerar som tänkt, men att man inte kommit lika långt inom alla program när det gäller helhetssyn och gemensamt ansvar för elever i svårigheter, och att det råder brist på samordning när det gäller området särskilt stöd. Vidare finns det inte lika god tillgång till specialpedagog i alla geografiska enheter. Enligt intervjuerna får inte alla elever särskilt stöd i den utsträckning de behöver i alla ämnen och Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att detta sker.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering
Gymnasieförordningen och gymnasiesärskoleförordningen anger att om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn se till att behovet utreds, och om behov konstateras ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Där ska det framgå vilka behov eleven har, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Intervjuerna med lärare och elevhälsoteamet vid Klippans Gymnasieskola visar att uppgiften att upprätta åtgärdsprogram ligger på mentorerna, men det är olika huruvida detta sker. De exempel på åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del beskriver inte vilka mål det är som eleverna inte riskerar att nå utan anger en allmän åtgärd som "öka närvaron", utan att det blir tydligt vilka insatser skolan ska göra i förhållande till elevens behov. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att rektorer ser till att åtgärdsprogram enligt förordningens krav upprättas för alla elever som riskerar att inte nå målen.

14 (22)

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	

Motivering

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering
Skollagen anger att huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling, och enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
Klippans Gymnasieskola har under lång tid arbetat med värdegrundsfrågor och nått framgång i arbetet så till vida att skolmiljön är övervägande lugn. Bland

annat finns det ett system med så kallade värdegrundsbärare, och det anordnas temadagar och värdegrundsdagar. I övrigt är det mentorerna som har det huvudsakliga ansvaret för förebyggande värdegrundsarbete. Intervjuerna med skolledning, personal och elever visar att sådant arbete sker i olika hög grad, från att fungera mycket aktivt på vissa program till att man undviker sådana frågor när eleverna reagerar negativt. Intervjuerna visar att rektorerna i olika grad är engagerade i att driva värdegrundsarbetet på de program de ansvarar för, att mentorstiden inte alltid utnyttjas till dessa frågor och att alla inte lyckas fylla den tiden med ett meningsfullt innehåll. Vidare visar intervjuerna att alla vuxna på skolan inte är lika observanta på vilka uttryck kränkande behandling kan ta sig, och i intervjuerna efterlyser man kompetensutveckling om förebyggande arbete.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs i form av kraftfulla insatser för att skapa samsyn kring värdegrunden utifrån författningarna och likvärdighet i hur det förebyggande arbetet kommer eleverna till del.

Under tillsynsbesöket får inspektörerna ta del av uppgifter om sådan kränkande behandling av elev som inte är föremål för åtgärder från skolans sida. Uppgifterna är vidarebefordrade till Skolinspektionens enhet för anmälningssärenden i Lund.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

En del av det målinriktade arbetet mot kränkande behandling inom varje enskild verksamhet är enligt skollagen att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Den nya diskrimineringslagen anger att skolan också ska upprätta en likabehandlingsplan. Enligt Skolinspektionens ställningstagande kan dessa båda planer sammanföras till en. Skolinspektionen bedömer den del som omfattar kränkande behandling.

Klippans Gymnasieskola har en likabehandlingsplan som inte motsvarar de krav som ställs på en plan mot kränkande behandling i skollagen efter den 1 januari 2009 eller som ställdes enligt den tidigare lagen om diskriminering och

annan kränkande behandling av barn och elever. Gymnasieskolans plan är formulerad efter en kommunövergripande mall, där de enskilda verksamheterna i gymnasieskolan inte är synliga. Det förebyggande arbetet är allmänt beskrivet. Planen utgår inte från lokalt identifierade behov och anger inte vilka konkreta insatser som är planerade för det läsår planen gäller. Däremot är åtgärderna när kränkning inträffat noggrannare angivna liksom ansvarsfördelningen för insatserna.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att Klippans Gymnasieskola upprättar en plan mot kränkande behandling enligt skollagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
På gymnasieskolans nationella program finns ett antal poäng avdelade till kurser som är i linje med programmets karaktär och ska vara valbara för eleven. Inom en del av programmen har Klippans Gymnasieskola tagit hela eller delar

av detta poängantal i anspråk för gemensamma kurser. Skolan tillhandahåller också de obligatoriskt valbara kurserna, men Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att skolan erbjuder valbara kurser till hela det poängtal som det valbara utrymmet omfattar.

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering
Enligt gymnasieförordningen får lokala kurser inrättas. En sådan kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och ska svara mot behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan. I de fall en kursplan för en lokal kurs är avsedd att tillämpas inom ett nationellt program ska den vara förenlig med de nationellt fastställda programmålen. Klippans Gymnasieskola erbjuder 51 lokala kurser för gymnasieskolan och 15 för gymnasiesärskolan. Innehållet i många kurser överlappar de nationella kurserna. Vidare är beskrivningarna av målen i de lokala kurser som inspektörerna sett exempel på ofta vaga och betygskriterier saknas. Betygskriterierna i specialidrott innehåller kvantitativa kriterier, vilket inte är i enlighet med de nationella kursplanerna. Kurser i trafikantutbildning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som syftar till kunskaper som motsvarar teoridelen för körkort är enligt Skolverkets ställningstagande inte är förenligt med gymnasieskolans uppdrag för elever där detta inte regelmässigt ingår i utbildningen. Kursen Förstärkningskurs i karaktärsämnen på NV-programmet har karaktären av särskilt stöd, vilket ska anpassas efter individuella behov och inte ges i form av en kurs. Omfattningen av kurserna i gymnasiesärskolan ska inte anges i antal poäng utan i antal timmar. Enligt rektorerna håller man på styrelsens uppdrag på att fasa ut en del av de lokala kurserna. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att utbud, innehåll och ut-

18 (22)

formning i de lokala kurserna motsvarar förordningarnas krav.

3.1.5 Skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	

Motivering

3.1.6 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering och förberedelse för arbete, boende och fritid i vuxenlivet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

3.1.7 Utbildningen är avgiftsfri för eleverna med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

3.1.8 Ungdomar tas emot i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasiesärskola	x	

Motivering

3.1.9 Kommunen erbjuder elever inom gymnasiesärskolan ett urval av olika program och antalet platser på programmen anpassas med hänsyn till elevernas önskemål.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasiesärskola	X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare/pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	X	
Gymnasiesärskola	X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	X	
Gymnasiesärskola	X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen/verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola	x	

Motivering
Enligt skollagen åligger det rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Läroplanen anger att rektorn som pedagogisk ledare och chef för personalen har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen. Intervjuerna vid Klippans Gymnasieskola visar att rektorerna håller sig förtrogena med verksamheten. Av dokumenten från skolan och intervjuerna framgår det att direktiven från tidigare förvaltningschefen och rektorerna om utvecklingsinsatser varit talrika, men personalen upplever att det i stor utsträckning handlar om influenser som inte arbetas igenom eller följs upp utan avlöser varandra utan att föregående insats hunnit få fäste. Personalen har också direktiv om programspecifika utvecklingsinsatser som drivs med olika intensitet i de olika arbetslagen och där utrymmet ibland kolliderar med sådant som är centralt bestämt. Utvecklingsinsatserna får därigenom begränsat genomslag på elevnivå. Rektorerna själva menar att det är tre stora utvecklingsområden, bedömning, arbetslag och värdegrund, som drivits under sex års tid. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att rektorerna bättre samordnar sitt ansvar för att utbildningen utvecklas och att insatserna får avsedd och likvärdig verkan för eleverna.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola	x	
Gymnasiesärskola		x

Motivering
Enligt gymnasiesärskoleförordningen ska rektorn utfärda slutbetyg.

På Klippans Gymnasieskola är det en rektor som har ansvar för de elever som går gymnasiesärskolan naturbruksprogram, men en annan rektor som utfärdar betygen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att den rektor som har ansvar för eleverna också utfärdar deras betyg.

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder.

Kvalitetsarbetet vid Klippans Gymnasieskola består bland annat av systematiskt dokumenterade utvärderingar i lärarlagen som visar att det pågår självreflekterande arbete på denna nivå. Kvalitetsarbetet sker emellertid med olika kraft och kvalitet i de olika lärarlagen. I ämnesgrupperna använder man många olika modeller för kursutvärderingar, varav en del fångar kvalitativa resultat medan andra bara ger kvantitativa mått, och det sker inte systematiskt en uppföljning av orsaker bakom enkätsvaren. Det är också olika i vilken mån man gemensamt i arbetslag eller ämnesgrupper använder resultaten för att ompröva sina metoder. Enligt intervjun med rektorerna är det en medveten strategi från skolans sida att främja utveckling genom att låta arbetslagen driva och följa upp den relativt självständigt. Så har till exempel varje program sin egen arbetsplan. På den årliga utvärderingsdagen på skolövergripande nivå delger man varandra resultaten av sitt arbete, men enligt lärarna blir detta mest en redovisning utan att man gemensamt reflekterar över, bearbetar och tar till vara erfarenheter av sina olika kursenkätmetoder eller utvecklingsinsatser.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att kvalitetsarbetet i Klippans Gymnasieskola får genomslag i hela verksamheten.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Gymnasieskola		x
Gymnasiesärskola		x

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska varje skola upprätta en kvalitetsredovisning. Den ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och redogöra för vad skolan tänker göra för att öka måluppfyllelsen. Kvalitetsredovisningen ska främja kvalitetsarbetet och bidra till att förverkliga utbildningens mål.

Klippans Gymnasieskola redovisar sin verksamhet i tre kvalitetsredovisningar, en för varje geografiskt område. Kvalitetsredovisningarna följer en av förvaltningen fastställd mall och tar upp punkterna normer och värden, kunskaper, inflytande och särskilt stöd. De har en gemensam struktur med underrubrikerna mål, metod, bedömning av måluppfyllelse och åtgärder för utveckling. Enligt lärarna består innehållet av arbetslagens anteckningar från utvärderingsdagen. I kvalitetsredovisningarna nämns att bedömningarna baserar sig på enkäter och utvärderingar, men inga sådana redovisas eller diskuteras i kvalitetsredovisningen. Enligt rektorerna är det en medveten strategi att inte använda kvantitativa mått från enkätsvar i kvalitetsredovisningen. Inte heller redovisas några kunskapsresultat, och sambandet mellan de enskilda målen, metoderna, resultaten och utfallet blir inte klarlagt. Vidare är åtgärder för utveckling ofta ospecifika, som "fortsatt arbete". Arbete med att förbättra analysdelen kommer enligt rektorerna till uttryck i den kommande kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att Klippans Gymnasieskola utvecklar sin kvalitetsredovisning så att den uppfyller förordningens krav.

2009-06-02 Lund

Monika Ivarsson

Irène Sehlin